

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Davida Rause, Ph.D. a soudců Mgr. Kateřiny Kopečkové, Ph.D. a Mgr. Petra Šebka v právní věci

žalobkyně: **N. H.**
bytem P. 509, M. K.
zastoupena Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem
sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4

proti

žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje,**
sídlem Žerotínovo náměstí 449/3, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1.6.2016, č.j. JMK 84117/2016, sp. zn. S - JMK 73264/2016/ODOS/Př,

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žalobkyně **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení **nepřiznává**.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobkyně se domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 1.6.2016, č.j. JMK 84117/2016, sp.zn. S - JMK 73264/2016/ODOS/Př, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobkyně a potvrzeno prvostupňové rozhodnutí Městského úřadu Rosice ze dne 4.2.2016, č.j. MR-S 7690/14-ODO KOC/5, sp.zn. MR-S 7690/14/ODO KOC.
2. Městský úřad Rosice, jako prvostupňový správní orgán, rozhodl o správním deliktu žalobkyně podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“). Žalovaný rozhodnutí prvostupňového správního orgánu potvrdil a odvolání podané žalobkyní proti prvostupňovému rozhodnutí zamítl.

II. Obsah žaloby

3. Podle žalobkyně prvostupňový správní neučinil nezbytné kroky ke zjištění skutečného pachatele přestupku, přestože žalobkyně sdělila totožnost řidiče, který vozidlo řídil. Prvostupňový správní orgán věc odložil dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „zákon o přestupcích“), namísto toho, aby věc odložil dle § 66 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích z důvodu úmrtí pachatele přestupku. Jestliže prvostupňový správní orgán neměl vyjádření žalobkyně o osobě řidiče za věrohodné, měla být žalobkyně předvolána k podání vysvětlení. Měl-li prvostupňový správní orgán za to, že žalobkyně uvedla totožnost řidiče nepravdivě, mělo být proti žalobkyni zahájeno správní řízení pro porušení povinnosti dle § 10 písm. d) zákona o silničním provozu. Žalobkyně dále namítá, že není odpovědná za porušení povinností řidiče; porušení pravidel nebylo podle žalobkyně zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy.
4. Žalovaný podle žalobkyně pochybil také tím, že potvrdil prvostupňové rozhodnutí, ačkoli nebylo nařízeno ústní jednání. V místě, kde byla změřena rychlost vozidla 60 km/h, byla podle žalobkyně stanovena nejvyšší povolená rychlost 60 km/h, a řidič vozidla se tak žádného přestupku nedopustil. Správní delikt provozovatele vozidla je navíc podle žalobkyně již promlčen, neboť uplynula jednoletá lhůta od jeho spáchání. Správní delikt provozovatele vozidla a povinnost stanovená v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu je podle žalobkyně v rozporu s ústavním pořádkem; podle žalobkyně § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu stanoví nesplnitelnou povinnost.
5. Žalobkyně tedy z uvedených důvodů navrhuje napadené rozhodnutí i jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí zrušit pro nezákonnost. Na tomto procesním postoji žalobkyně setrvala po celou dobu řízení před zdejším soudem.

III. Vyjádření žalovaného

6. Žalovaný ve svém vyjádření se žalobou nesouhlasí a navrhuje žalobu zamítnout jako nedůvodnou; na svém procesním stanovisku setrval během celého řízení před zdejším soudem.

IV. Posouzení věci krajským soudem

7. Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s.ř.s.“), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.). Žaloba je přípustná (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
8. Zdejší soud přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.); vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s. ř. s.).
9. Žaloba není důvodná (§ 78 odst. 7 s.ř.s.).
10. Přestože je zákonodárcem zvolená objektivní odpovědnost provozovatele vozidla s možností liberace v tuzemském právním řádu (u fyzické osoby) neobvyklá, není nepřípustná či protiústavní. Podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se provozovatel vozidla dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.
11. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16.6.2016, č.j. 6 As 73/2016-40, vyplývá, že povinnost provozovatele vozidla stanovená v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, jejíž porušení je sankcionováno dle § 125f zákona o silničním provozu, není v rozporu s ústavním pořádkem, a stejně tak z Úmluvy o ochraně základních práv a svobod Rady Evropy neplyne, že by správní trestání bylo možné pouze na půdorysu subjektivní odpovědnosti. Totožný názor zastává také zdejší soud. Soud se neztotožnil ani s namítanou nesplnitelností povinnosti stanovené v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu. Ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu (které po provozovateli vozidla vyžaduje zajistit, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem) sice klade na provozovatele určité nároky, nikoli však nesplnitelné. Takový požadavek na vlastníka, resp. provozovatele vozidla je projevem právní zásady „vlastnictví zavazuje“. Soudu je přitom z úřední činnosti známo, že Ústavním soudem byl již posuzován § 125f zákona o silničním provozu, který na § 10 odst. 3 navazuje (ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu doslovně opakuje skutkovou podstatu § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu „... nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem“). Ústavní soud návrh na zrušení § 125f zákona o silničním provozu usnesením ze dne 22.12.2015, sp.zn. I. ÚS 508/15, odmítl s tím, že právní závěr o spáchání správního deliktu provozovatelem vozidla (stěžovatelem) a o uložení pokuty podle zákona o silničním provozu nevybočuje z ústavních kautel“.
12. Z napadeného rozhodnutí plyne, že ke spáchání správního deliktu mělo dojít dne 5.7.2014. Novela zákona o silničním provozu (zákon č. 230/2014 Sb.), kterou byla délka prekluzivní lhůty (§ 125e odst. 5) u správního deliktu provozovatele vozidla dle § 125f zákona o silničním provozu teprve výslovně upravena, nabyla účinnosti až dne 7.11.2014, tj. až po spáchání správního deliktu. Nově odpovědnost fyzické osoby – provozovatele vozidla za

správní delikt dle § 125f zákona o silničním provozu zaniká, jestliže o něm příslušný orgán nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán (§ 125e odst. 3 a odst. 5 zákona o silničním provozu). Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24.5.2017, č.j. 3 As 114/2016-46, plyne, že novelizace zákona o silničním provozu dopadá také na správní delikty provozovatele vozidla, které byly spáchány před účinností novely zákona o silničním provozu (7.11.2014). Navíc i před novelizací zákona o silničním provozu, kterou byla délka prekluzivní lhůty u správního deliktu provozovatele výslovně upravena, se na tuto prekluzivní lhůtu ustanovení § 125e odst. 3 zákona o silničním provozu vztahovalo (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2.10.2017, č.j. 3 As 266/2016-28).

13. Napadené rozhodnutí bylo vypraveno dne 1.6.2016 a téhož dne nabylo právní moci. Je tedy zřejmé, že ve věci bylo rozhodnuto do 4 let ode dne, kdy byl správní delikt spáchán. Správní řízení bylo zahájeno dne 7.7.2015, kdy byl žalobkyni (jejímu zmocněnci) doručen příkaz o uložení pokuty provozovateli vozidla ze dne 2.7.2015, č.j. MR-S 7690/14-ODO KOC/5. Podmínka zahájení řízení do 2 let ode dne, kdy se prvostupňový správní orgán o spáchání správního deliktu dozvěděl, byla tedy také splněna, neboť správní řízení bylo zahájeno doručením příkazu zmocněnci žalobkyně rok od spáchání správního deliktu.
14. Zdejší soud nepřehlédl, že dne 1.7.2017 nabytí účinnosti zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „nový přestupkový zákon“). Podle § 112 odst. 2 nového přestupkového zákona se ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro projednání přestupku nebo jiného správního deliktu, lhůtách pro uložení pokuty za přestupek nebo jiný správní delikt a lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí. Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Nový přestupkový zákon tedy na posouzení zániku odpovědnosti žalobkyně za správní delikty v nyní posuzované věci nic nemění. Řízení o správním deliktu má trestní charakter, a proto je nutné zohledňovat základní zásady trestního práva. Stěžejní trestní zásadou je pravidlo, že odpovědnost za trestný čin se posuzuje podle zákona účinného v době spáchání trestného činu; pozdější právní úpravy lze použít pouze tehdy, je-li to pro pachatele příznivější. Tuto zásadu převzal také nový přestupkový zákon v § 2 odst. 1. Zdejší soud proto musel posoudit, zda v souvislosti s novou kodifikací procesního přestupkového práva, kam lze nově zařadit také institut správního deliktu (nově přestupku) provozovatele vozidla, nenabyla účinnosti právní úprava pro žalobkyni příznivější. Byť novelizací § 125f zákona o silničním provozu zákonem č. 183/2017 Sb. došlo ke změně terminologie, podle přesvědčení zdejšího soudu ke změně zákona ve prospěch žalobkyně nedošlo. Zdejší soud tedy v nyní posuzované věci vycházel ze skutkového a právního stavu ke dni rozhodování žalovaného podle § 75 odst. 1 s.ř.s (při zohlednění trestního charakteru věci).
15. Dále musel zdejší soud posoudit, zda nastaly zákonem předvídané podmínky pro zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. Ve vztahu k žalobkyni tvrzenému nesplnění podmínek pro zahájení řízení o správním deliktu provozovatele vozidla (žalobkyně) je zdejšímu soudu z jeho úřední činnosti i z rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu známo, že zmocněnec žalobkyně ve správním řízení využívá účelových procesních obstrukcí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3.5.2017, č.j. 3 As 61/2016-44); jednou z procesních obstrukcí s oblibou využívaných zmocněncem

žalobkyně je, že je jako řidič označena osoba, která v mezidobí mezi spácháním správního deliktu a jeho pravomocným projednáním zemřela (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16.6.2016, č.j. 6 As 73/2016-40). Tuto procesní strategii uplatnil zmocněnec žalobkyně také v nyní posuzované věci, jak vyplývá mimo jiné z listiny „žádost o zaslání písemností – FLEET CONTROL, s.r.o.“ ze dne 17.10.2014, č.j. KRPE-76462-43/ČJ-2014-170066. Ze žádosti je patrné, že zmocněnec žalobkyně opakovaně před různými správními orgány za řidiče vozidla označil M. H.; příloha k této žádosti pak obsahuje seznam devíti správních řízení o správním deliktu provozovatele vozidla vedených prvostupňovým správním orgánem, ve kterých zmocněnec žalobkyně jako řidiče označil zemřelou osobu (z toho třikrát to byl M. H.). Na tato správní řízení ostatně odkazoval prvostupňový správní orgán v prvostupňovém rozhodnutí. Správním spisem prochází výpis dat z registru obyvatel, ze kterého soudu vyplývá, že žalobkyní označený M. H. zemřel dne 20.7.2014. Žalobkyně vyjma obecného tvrzení o osobě řidiče prostřednictvím zmocněnce nepředložila žádný důkaz, který by její tvrzení o osobě řidiče prokazoval. Uváží-li v tomto kontextu zdejší soud, že žalobkyně byla zastoupena zmocněncem, který svoji procesní strategii tradičně opírá o označování osob zemřelých, dospívá k závěru, že prvostupňový správní orgán postupoval správně, jestliže v souladu s § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích věc odložil (záznam o odložení věci ze dne 2.7.2015, č.j. MR-S 7690/14-ODO KOC/3).

16. Namítá-li žalobkyně, že prvostupňový správní orgán měl zahájit řízení dle § 10 odst. 1 písm. d) namísto § 10 odst. 1 písm. a) zákona o silničním provozu, neshledává zdejší soud ani tuto žalobní námitku důvodnou. Dle § 10 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu nesmí provozovatel vozidla přikázat nebo svěřit samostatné řízení vozidla osobě, o které nezná údaje potřebné k určení její totožnosti. Ze sdělení žalobkyně (jejího zmocněnce) žurnalizovaných ve správním spisu soudu vyplývá, že žalobkyně za řidiče vozidla označovala M. H. Jestliže žalobkyně od počátku tvrdila, že vozidlo řídil M. H. – jak je patrné kupříkladu z „vyjádření k řízení“ ze dne 29.7.2014 – neměl prvostupňový správní orgán důvod zahajovat správní řízení pro porušení povinnosti stanovené v § 10 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu.
17. Podle žalobkyně nebyl k měření rychlosti vozidla použit automatizovaný prostředek bez lidské obsluhy ve smyslu § 125f odst. 2 zákona o silničním provozu. Z údajů v ověřovacím listu č. 122/14 plyne, že silniční radarový rychloměr RAMER10T „...byl jako stanovené měřidlo ověřen a lze jej používat k měření rychlosti za dodržování Návodu k obsluze.“. Podle bodu 2.6 ověřovacího listu byl silniční radarový rychloměr na ulici Brněnská ve městě Rosice umístěn ve skříní (výrobní číslo skříně 14/0274). To, že rychloměr byl umístěn ve skříní, podle soudu jednoznačně indikuje, že rychlost vozidla žalobkyně byla změřena zařízením bez lidské obsluhy (stacionárním rychloměrem), a zdejší soud proto nepřistoupil k provedení žalobkyní navrženého důkazu (návod k obsluze radarového rychloměru). Z uvedeného je také zřejmé, že měření rychlosti probíhalo v obci. Podle § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu smí řidič jet v obci rychlostí nejvýše 50 km/h, není-li místní úpravou provozu na pozemních komunikacích nejvyšší povolená rychlost zvýšena (§ 18 odst. 7 zákona o silničním provozu). Žalobkyně vyjma obecného tvrzení v průběhu správního řízení ani v žalobě nenavrhla provedení důkazu, kterým by bylo prokázáno, že na měřeném místě byla místní úpravou provozu na pozemních komunikacích stanovena nejvyšší dovolená rychlost 60 km/h. Podle soudu je tak žaloba v této části nedůvodná, neboť rychlost vozidla byla změřena prostřednictvím automatizovaného technického

prostředku používaného bez obsluhy dle § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu, a to v místě s nejvyšší dovolenou rychlostí 50 km/h.

18. Žalobkyně dále namítá, že žalovaný i prvostupňový správní orgán zasáhli do jejího práva na spravedlivý proces tím, že nebylo nařízeno ústní jednání. Dle § 49 odst. 1 správního řádu nařídí správní orgán ústní jednání v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné. Zákon o silničním provozu nestanoví povinnost nařídít ústní jednání vždy (shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16.3.2016, č.j. 1 As 166/2015-29). Ve vztahu k čl. 6 Úmluvy o ochraně práv a základních svobod pak Evropský soud pro lidská práva kupříkladu v rozhodnutí ze dne 17.5.2011 ve věci Suhadolc proti Slovinsku, stížnost č. 57655/08, uvedl, že zásahem do práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 6 Úmluvy není absence ústního projednání dopravního přestupku, jestliže správní spis obsahuje dostatečné podklady a obviněný měl možnost zpochybňovat spáchání přestupku v písemném vyjádření před správními orgány i soudy.
19. Žalobkyně byla zpravena o provedení důkazů mimo ústní jednání přípisem prvostupňového správního orgánu ze dne 5.10.2015, č.j. MR-S 7690/14-ODO KOC/10. Ze záznamu o provedení důkazů, který prochází správním spisem, plyne, že důkaz listinami obsaženými ve správním spise byl proveden dne 9.11.2015 od 14.00 do 14.30 hodin. Přípis ze dne 5.10.2015 obsahuje také sdělení, dle kterého „...účast účastníka řízení na provádění dokazování mimo ústní jednání je jeho právem, nikoliv povinností...“. Zdejšímu soudu tedy z přípisu vyplývá, že žalobkyně byla upozorněna na její právo být přítomna prováděnému dokazování mimo ústní jednání. Z přípisu dále vyplývá, že žalobkyni byla stanovena pětidenní lhůta plynoucí ode dne provedení důkazů mimo ústní jednání k využití práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí dle § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Listinné podklady, ze kterých žalovaný a prvostupňový správní orgán vycházeli, tedy byly založeny do spisu a žalobkyně měla možnost se s těmito listinami seznámit podle zdejšího soudu nebylo nutné ústní jednání nařizovat (obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29.6.2016, č.j. 2 As 33/2016-53).

V. Závěr

20. Zdejší soud tak má za to, že žalovaný aplikoval správný právní předpis, v jeho mezích správnou právní normu, přitom pochybení, jež by mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, se nedopustil ani při její aplikaci na zjištěný skutkový stav. Zdejší soud tak neshledal žalobu důvodnou a nad rámec uplatněných žalobních bodů nezjistil žádnou vadu, jež by atakovala zákonnost napadeného rozhodnutí a k níž by musel přihlížet z úřední povinnosti, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

VI. Náhrada nákladů řízení

21. O nákladech řízení účastníků bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobkyně nebyla ve věci úspěšná, a proto jí nenáleží právo na náhradu nákladů řízení, to by náleželo procesně úspěšnému žalovanému. Zdejší soud však nezjistil, že by žalovanému v souvislosti s řízením vznikly náklady přesahující rámec jeho běžné úřední činnosti, proto mu náhrada nákladů řízení nebyla soudem přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 9.5.2018

JUDr. David Raus, Ph.D., v.r.
předseda senátu